

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/5/2017
Identifikačné číslo spisu:	8114201885
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8114201885.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. T., narodeného N. XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov ako opatrovníkom, matky D. T., trvale bytom v H. a otca D. P., trvale bytom v H., o zmenu úpravy styku otca s maloletým, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29P/13/2014, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 6. septembra 2016 sp. zn. 3CoP/19/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Návrh na odklad vykonateľnosti z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom na odvolania oboch rodičov maloletého potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 9. mája 2016 č. k. 29P/13/2014-354. Tým súd prvej inštancie zmenil svoj skorší rozsudok z 22. mája 2012 č. k. 25 P 171/2011-358 v spojení s doplniacím rozsudkom k nemu z 15. januára 2013 č. k. 25 P 171/2011-454 a v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu z 15. mája 2013 sp. zn. 15CoP/4/2013 a opravným uznesením k takému rozsudku tak, že I. upravil styk otca s maloletým počas bežného roka mimo prázdnin a sviatkov na každý nepárny týždeň v roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas letných prázdnin každý rok od 16. júla od 8.30 hod. do 25. júla do 19.00 hod. a od 25. augusta od 8.30 hod. do 31. augusta do 19.00 hod., počas Vianočných sviatkov a zimných prázdnin každý párny rok od 23. decembra od 9.00 hod. do 28. decembra do 19.00 hod. a každý nepárny rok od 29. decembra od 9.00 hod. do 3. januára nasledujúceho roka do 19.00 hod., počas jarných prázdnin každý párny rok od prvého dňa prázdnin, t. j. pondelka od 9.00 hod. do ich posledného dňa, t. j. piatka do 19.00 hod. a počas Veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od Veľkého piatka od 9.00 hod. do Veľkonočnej nedele do 19.00 hod.; II. otcovi priznal oprávnenie maloletého v určenom čase pred bytom matky prevziať a uložiť povinnosť ho na rovnakom mieste v

určenom čase matke odovzdať; III. matke uložil povinnosť maloletého na styk riadne pripraviť; IV. v prevyšujúcej časti zamietol návrh otca a celkom návrh matky na obmedzenie styku; V. rozhodnutie o trovách konania štátu vyhradil samostatnému uzneseniu, majúcu sa vydať do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a VI. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. I odvolací súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a svoje potvrdzujúce rozhodnutie (už tu sa žiada uviesť, že vydané bez nariadenia pojednávania) odôvodnil vecnou správnosťou preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie vrátane dostatočnosti vykonaného dokazovania, nedôvodnosťou oboch odvolaní a pomerne podrobným rozborom dôvodov, pre ktoré v prejednávanej veci na jednej strane nešlo vyhovieť požiadavke otca na rozšírený tzv. bežný styk už počínajúc štvrtkom od 7.30 hod. (záujem na nerušenej školskej dochádzke maloletého končiacej piatkom), na druhej strane však bolo nutné akceptovať požiadavku na širší styk (a odmietnuť protichodnú požiadavku matky), keď preferovať tu bolo treba záujem dieťaťa a to i na úkor záujmu rodiča, i s odkazmi na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky je dôležitý mužský (otcovský) prvok pri výchove syna, vo vzťahu otca a maloletého neboli zistené žiadne deformácie spôsobené osobnostnou výbavou otca a odmietanie otca maloletým odôvodňuje zmenu prístupu matky (v skutočnosti oboch rodičov) a nie potlačenie výchovného vplyvu otca (ktorý nemá maloletého E. I. v osobnej starostlivosti a svoje výchovné pôsobenie môže realizovať len v rámci práva na styk).

2. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala včas dovolanie matka (ďalej tiež len „dovolateľka“). Navrhla zrušenie rozsudku odvolacieho súdu s vrátením mu veci na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila porušením jej práv v konaní pred súdom v tej miere, že tým bolo porušené jej právo na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z., ďalej len „O. s. p.“), ku ktorému prišlo tým, že odvolací súd nezverejnil oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku na úradnej tabuli súdu, kde sa a oznámenie nenachádzalo deň pred vyhlásením rozsudku ani v deň jeho vyhlásenia. Dovolateľka sa o verejnom vyhlásení rozsudku dozvedela až deň pred vyhlásením, nebola tak zachovaná transparentnosť rozhodovania a zasiahlo sa aj do práva na verejné prerokovanie veci, čo znemožnilo matke tiež realizáciu jej procesných práv, namietalo sa dovolaním, ku ktorému boli pripojené tiež dielom nečitateľné a dielom slabo čitateľné fotografie úradnej tabule odvolacieho súdu.

3. Otec ani opatrovník dovolacie návrhy nepodali.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku - zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku - zákona č. 161/2015 Z. z., ďalej tiež len „C. s. p.“ a „C. m. p.“) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania, v neprospech ktorej bol rozsudok odvolacieho súdu vydaný (§ 424 C. s. p. a § 2 C. m. p.), disponujúca predpísaným vysokoškolským právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

5. Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (tu rozumej aj účastníkovi konania podľa C. m. p. - pozn. najvyššieho súdu), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podľa § 385 ods. 1 C. s. p. na pojednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

8. Podľa § 378 ods. 1 C. s. p. na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 219 ods. 3 C. s. p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej

stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

10. Zmätočnosť vada konania, predstavovaná nesprávnym procesným postupom súdu, ktorým tento znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, je de facto prevzatím do nového kódexu civilného sporového práva obdobnej zmätočnostnej vady, zakotvenej v minulosti (do 30. júna 2016 vrátane) v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a definovanej ako postup súdu, ktorým došlo k odňatiu (účastníkovi konania) možnosti konať pred súdom. Rozdiel v konštrukcii oboch tu spomínaných úprav je však v tom, že kým za odňatie možnosti konať pred súdom šlo považovať prakticky každé porušenie procesných práv neskoršieho dovolateľa (v konaní pred nižšími súdmi, primárne pred súdom odvolacím), úprava platná a účinná od 1. júla 2016 už vyžaduje, aby tu bola vyššia (kvalifikovaná) miera, v ktorej dôjde k znemožneniu uskutočňovania procesných práv patriacich strane, pričom práve takáto miera zásahu do práv (jeho intenzita) má odôvodniť záver, že tu už nebolo rešpektované (bolo porušené) právo dotknutej strany na spravodlivý proces.

11. Rozdielom oproti skoršej úprave procesného práva je i to, že dnes dovolaním založeným na tvrdenom výskyte zmätočnostných vád (vrátane tej podľa § 420 písm. f/ C. s. p., namietanej v prejednávanej veci) nemožno brojiť proti akémukoľvek rozhodnutiu odvolacieho súdu, ale len proti rozhodnutiam a/ vo veci samej a b/ tým, ktorými sa konanie končí (tu rozumej iným než vecným rozhodnutím) Tým, čo sa naopak nezmenilo, je to, že stotožnenie sa dovolacieho súdu s tvrdením dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom a/alebo jeho výsledok je zaťažovaný niektorou z vád podľa § 420 C. s. p., so sebou nesie záver o prípustnosti a zároveň dôvodnosti dovolania, oba odôvodňujúce zrušenie napadnutého rozhodnutia a naopak dôsledkom neprijatia argumentácie dovolateľa musia byť závery o neprípustnosti aj nedôvodnosti dovolania, pre ktoré dovolanie nemôže byť vybavené inak než jeho odmietnutím.

12. Najvyšší súd z obsahu spisu nezistil žiadne pochybenie odvolacieho súdu v procese pristúpenia ním k verejnému vyhláseniu rozsudku v prejednávanej veci. Spis totiž obsahuje podklady nasvedčujúce urobeniu príslušného pokynu sudkyne kancelárii odvolacieho súdu na oznámenie času a miesta verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu i na jeho webovej stránke a zároveň i potvrdenia príslušných zamestnancov súdu, z ktorých vyplýva, že pokyny sudkyne boli aj v zákonom určenej lehote realizované. Naopak však zo spisu nevyplýva nielen to, že by matka (resp. aj niektorý iný z účastníkov) žiadala o oznámenie času a miesta verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami, ale tu niet ani žiadneho presvedčivého dôkazu spôsobilého prinajmenšom spochybniť (nieto ešte vyvrátiť) hodnovernosť podkladov v spise, nasvedčujúcich splneniu tej zákonnej povinnosti súdu, ktorej splnenie sa dovolaním namietalo. Tu totiž platí, že aj odhliadnuc od problematickej čitateľnosti viacerých fotografií úradnej tabule súdu, pripojených k odvolaniu z ničoho nešlo vyvodiť, že predložený súbor fotografií je úplným a stav dôkaznej núdze tu musel logicky ísť na vrub toho, na koho strane nastal (dovolateľky).

13. V prejednávanej veci navyše bolo treba prihliadať (aj keby uvedené zhora pod 12. platilo nemalo) tiež na charakter inštitútu verejného vyhlasovania rozsudku odvolacím súdom bez nariaďovania pojednávania. Ak totiž odvolací súd pred vyhlásením rozsudku bez pojednávania nevykonáva ani nedoplnia dokazovanie (a nejde ani o prípad dôležitého verejného záujmu, taktiež si vyžadujúceho pojednávania odvolacieho súdu), ale len (buď prítomným stranám / účastníkom alebo v ich neprítomnosti) vyhlási rozsudok, porušenie oznamovacej povinnosti podľa § 219 ods. 3 C. s. p. by šlo za znemožnenie uskutočnenia procesných práv v miere zasahujúcej do práva na spravodlivý proces považovať len vtedy, ak by práve v dôsledku nezískania vedomosti o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku (a takto a j o samotnom pripravovanom akte rozhodnutia o odvolaní b e z nariadenia pojednávania) došlo k upretiu takého procesného práva, pri ktorého uplatnení by sa prejednanie veci odvolacím súdom bez pojednávania stalo nemožným. O taký prípad by mohlo ísť, len ak by účastník disponoval relevantnými (pre rozhodnutie o odvolaní významnými) dôkazmi alebo skutočnosťami ním bez jeho viny neuplatniteľnými v konaní pred súdom prvej inštancie a ani do uplynutia mu lehoty na

odvolanie proti rozhodnutiu, pričom tieto by sa zároveň stali uplatniteľnými až v čase bezprostredne predchádzajúcim rozhodovaniu odvolacieho súdu (a účastníka by tak nešlo viniť z otáľania pri ich oznamovaní súdu majúceho o odvolaní rozhodnúť). To, že by aj v prejednávanej veci malo ísť o takýto výnimočný prípad, ale rovnako preukázané nebolo, keď dovolateľka najmä v čase predchádzajúcim rozhodnutiu odvolacieho súdu a ani neskôr (ani v dovolaní) nepreukázala (a ani netvrdila) nič, čo by mohlo mať na rozhodovanie sa odvolacieho súdu v tejto veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania vplyv.

14. Vzhľadom k tomu, že dovolanie matky nebolo prípustné a ani dôvodné podľa § 420 písm. f/ C. s. p., najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.), samozrejme bez toho, aby mal možnosť skúmať vecnú správnosť napádaného rozsudku odvolacieho súdu.

15. Z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti dovolania a pre nezistenie žiadnych dôvodov hodných osobitného zreteľa nebol dôvod vyhovieť ani návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku napádaného dovolaním a najvyšší súd preto tento návrh zamietol (§ 441 ods. 1 C. s. p. a contrario).

16. O náhrade trov odvolacieho konania potom rozhodnuté bolo podľa pravidla uvedeného v ustanovení § 52 C. m. p., keď tu nešlo o prípad žiadnej z výnimiek podľa §§ 53 - 55 rovnakého zákona.

17. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.